



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk vatandaşı hekimler yurtdışına gittiklerinde pek çok sınav ve prosedürün ardından o ülkenin denkliğini almakta ve görevlerini ancak o şartlarda yapabilmektedirler.

Yine yurt dışında eğitim almış Türk vatandaşı hekimler Türkiye'ye geldiklerinde bir dizi prosedür, sınav ve adaptasyon periyodundan sonra ülkemizde hekimlik yapmaya hak kazanmaktadırlar.

Ancak Suriye'den gelmiş sağlık çalışanları, başta hekim, diş hekimi ve eczacı olmak üzere, hiçbir sınava tabi tutulmadan doğrudan denklik almakta ve ardından kendilerine vatandaşlık verilmektedir.

Bu tablonun Türkiye'de meydana getireceği vahim sonuçların önlenmesini sağlamak amacıyla, Anayasa'nın 98 inci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 17/12/2023

Op.Dr.Turhan ÇÖMEZ Balıkesir Milletvekili



GEREKÇE

Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) çökmüştür, randevu almak zor, zamanında randevu almak ise neredeyse imkansızdır. Bu nedenle kanser, kalp damar hastalıkları gibi ciddi rahatsızlığı olanların teşhis ve tedavileri büyük ölçüde gecikmekte ve bu da çok önemli sorunları beraberinde getirmektedir.

MHRS'den zamanında randevu alınamayışının nedenlerinden biri Türk sağlık sistemine gelen ek külfettir. Sayılarının ne olduğu tam olarak bilinmeyen ancak 10 milyonu bulduğu tahmin edilen göçmen ve kaçakların getirdiği külfet oldukça ağırdır. Suriyeli mültecilere yapılan ameliyat sayısının 3 milyonu geçtiği, yataklı servis hizmetinin 4 milyonu aştığı ve verilen poliklinik hizmetinin 120 milyonun üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Bunların ücretsiz hizmet alması, muayene ve ilaç katkı payı dahi ödememiş olması sistemin üzerindeki külfeti daha da artırmaktadır.

Randevularda yaşanan sorunların bir diğer nedeni, birinci basamak sağlık hizmetlerindeki yetersizliktir. Uzun yıllardır sağlık hizmetlerindeki en önemli kademe olan temel sağlık hizmetleri ihmal edilmiş ve yeterince planlanmamıştır. Buradan alınabilecek birçok hizmet, alınamadığı için vatandaşlarımız uzman hekimlerden randevu talep etmek mecburiyetinde kalmaktadır. Öte yandan şehir hastaneleri Sağlık Bakanlığı bütçesinin beşte birini almakta ve bu da birinci basamak sağlık hizmetlerine harcanacak para da tenkisata neden olmaktadır.

Randevulardaki yaşanan aksaklığın bir başka nedeni sağlıktaki iş gücü kapasitesinin yeterince kullanılamayışıdır. Hekimlerimiz farklı kurumlarda çalışma özgürlüğüne sahip değildir, bu da sosyal sermaye kaybına neden olmaktadır. Öte yandan Türk hekimlerinin son dönemde artan oranda yurt dışına ilgi duydukları bilinen bir gerçektir. Son 10 yılda yurt dışına giden hekim sayısının 10 bini geçtiği, halen 5 bin hekimin ise yurt dışına gitme hazırlığı içinde oldukları tahmin edilmektedir.

OECD göstergelerine göre, Türkiye'de ki hekim açığı 80 bin'dir. Halen Türkiye'de 100 bin kişiye 200 hekim düşmekte ve bu rakam Avrupa standartlarının çok altındadır. Örneğin Yunanistan'da 100 bin kişiye 629 hekim düşmektedir.

Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'nın bütçe görüşmelerinde yaptığı değerlendirmede mevcut 56 bin olan hekim sayısının önümüzdeki 4 yıl içerisinde 110 bine çıkacağı ifade edildi. Ancak bunun nasıl mümkün olabileceği konusunda bilgi verilmedi.

Öte yandan yurt dışına giden Türk hekimlerinin ülkemizde kalmalarını sağlayabilecek politikaların neler olabileceğine dair bilgi verilmedi.



Yurt dışına giden Türk hekimleri gittikleri ülkelerde bir dizi zorlu süreci aşmak durumundalar. Bu süreç:

- 1) Türkiye'deki mezun olunan tıp fakültesinin uluslararası standartlarda olması ve akredite olması,
- 2) Dil yeterliliği sınavı,
- 3) Tıp fakültesi müfredat sınavı (tüm derslerden yapılan test sınavı),
- 4) Tıp fakültesi müfredat pratik/sözlü sınavı,
- 5) İbraz edilen tüm belgelerin doğruluğunun kanıtlanması,
- 6) İyi hal belgesi ibraz edilmesi,
- Mülakat, evrelerini kapsamaktadır.

Ülkemizdeki Suriyeli sağlık çalışanlarının sayısının 6 bin'i aştığı tahmin edilmektedir. Bu kişilere yukarıda bahsettiğimiz ve Türk hekimlerine uygulanan sürecin hiç biri ülkemizde uygulanmamaktadır. Bu da beraberinde dil yeterliliği, tıbbi yeterlilik, kültürel adaptasyon, güvenlik problemleri ve evrakların gerçek olup olmadığı gibi sorunları beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte söz konusu Suriyeli sağlık çalışanlarına (doktor, diş hekimi, eczacı gibi) doğrudan Türk vatandaşlığı verilmektedir. Bunun yaratacağı sorunlar çok büyüktür ve yıllar içerisinde vahim bir hal alacaktır.

Öte yandan Türk vatandaşı olup, halen yurt dışında okuyan ve eğitimini tamamlayan binlerce kişi vardır. Başta Ukrayna ve Azerbaycan gibi ülkelerin, ÖSYM tarafından da tanınmış olan üniversitelerin tıp fakültelerinden mezun olan hekimlere, ülkemizdeki Suriyeli'lere tanınan haklar tanınmamaktadır.

Ülkemizde halen çok ciddi boyutlarda olan hekim açığının kapatılması için Sağlık Bakanlığı önlem almaya çalışırken, ÖSYM tarafından denkliği tanınan yurt dışındaki üniversitelerde eğitimini tamamlayan Türk doktorlara Türkiye'de çalışma hakkı verilmemekte ve pek çok prosedürü uygulamaları istenmektedir. Ancak Suriye'den gelmiş doktorlar için hiçbir şart koşulmadan diploma denkliği ve ayrıca vatandaşlık verilmektedir. Bu uygulama kabul edilemez ve bunun kısa, orta, uzun vadeli pek çok mahsurları ortaya çıkacaktır.

Tüm bu soruların araştırılması, yanlışlıktan dönülmesi ve çıkabilecek muhtemel olumsuzlukların önüne geçilebilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını talep ediyorum.

..... SAYILI MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİNİN İMZA ÇİZELGESİ

ADISOYADI SEÇİM BÖLGESİ İMZASI 2 YOLUN PIDIN PRADAM 3 YEKSEL ALSCAN ANKALA 4 RAÇA ZAMA ALMADA 5 CEKUK LIMKOCLY. ELMEA 6 Hasan Tokka, VSURSA 7 RIJON 217 CIANAKVACE HIJONES 8 BİLDI BİLİÇƏ Adang RORD 9 SELOL SUNON MALLAR 10 AYUNG TÜRÜKS TIK IAOO 11 JAHAN 734 ISANDI 12 HOKAN TOKANON MERSIN BİNGAMAN 13 BENHUNEHLİN KUÇANIN MERSIN BİNGAMAN 14 NINET ÖZLENIN İSTONDU 15 AUSUN ATAŞ KEYSEN 16 HAMAN HAYUNG İŞTANISMI 17 BEYON İSTOLUN 18 YARNIS TÜRÜK DONAL	s.no	MİLLETVEKİLİ		
4 Regal Jahn ANKALA 4 Regal Jahn ANKALA 5 Colcule Turkooly . Eurea. 6 Hasan Tokka Varra 7 Redon 217 CANAKUALE HILLS & Long 8 Bibal Bilica Adang 9 Servel Sureat Marrison 10 Anyola Turkos Tok Indoo 11 Jerthan 254 Istabul 12 Walson Forch Anyonkaraninan all human 13 Burhunettin Kucaman Mersin Barangan 14 Winet Ordenir istan bul 15 Ausun ATAS Leysen 16 Anyon Hayunca Istanbul 17 En Began Istalul 18 Yasin Ortolek Donah		ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
3 Seksel ARSIAN ANKARA 4 Light Jahn Akhara 5 Cokul Imkoely Eurea 6 Hasan Tokka Burea 7 Riden 217 Cianakuare Flore 8 Bibel Bilico Adeng RORO 9 Servel Sunat Marriso Euron 10 Apple Weess TR Indoe 11 Jesthan 234 Jahne 12 Holon Forch Algoricaraninar al Maria 13 Benhanettin Kucama Mersin Blocampon 14 Dinet Ordenir istanbul 15 Arsin ATAS Leysen 16 Shapa Hayara istanbul 17 Eggar Istanbul 18 Yash Ortula Donah	2	Your DOIN	(PEASON	Metal
5 Sekul unkoely. Evrea. 6 Hasan Tokkay Bursa 7 Riden 217 Cianakua Bolka 8 Bibel Bilico Adang RORD 9 Serrol Surrel Marriso Euron 10 Ayunce Wars Tr. Indoo 11 Jerthan 22n Ishaul 12 Hasan Forel Ayonkaraninar all multison 13 Benhunettin Kucamar Mersin Blocampan 14 Dinet Ordenir istanbal 15 Aursun ATAS Leyser 16 Bursan Aguncu- istanbal 17 Essa Bayar Ishalul 18 Jasan Oztolik Denrih		YEKSEL ARSCAN	ANKALA	
6 Hasan Tokka Burea 7 Riden 19 CANAKUACE HIDE 8 Bild Bilico Adeng 9 Seud Suren Marrisa Suren 10 Apple Wells The Indoo 11 Jerthan 259 Istabul 12 Welen Food Affonkaraninan When 13 Benhunettin Kucamer Mersin Brampan 14 Winet Gedent istanbul 15 Ausun ATAS Leysen 16 Burea Hayana Istanbul 17 Bagar Istanbul 18 Yarn Octobel Denth	4	Lorged Jarly	ANWARD	Khh
7 RIJON 217 CIANAKUALE TI 2008 8 Bibel Bilico Adang 9 Seud Sunah Marrisa Emman 10 Ayyule Tulus Tre Indoo 11 Jenthan 254 Indoo 12 When Foret Adyonkaraninar When Blocamper 13 Benhunettin Kucamo Mersin Blocamper 14 Dinet Ordenir istanbul 15 Aursun ATAS Leyser 16 Buyan Hawkur Istanbul 17 Engan Istanbul 18 Yarn De Tork Denth	5	Sokule Imbaely	. Busa.	
8 Bibl Bilico Adena BURDO 9 Seud Sunat Marrisa Burnar 10 Ayyru Turus Tr Istabul 12 Hokan Forch Afronkaraninar all murs 13 Burhunettin Kucamar Mersin Blocamar 14 Dinet Ordenir istanbul 15 Ausun ATAS Leysen 16 Buran Hayunu Istanbul 17 Buran Hayunu Istanbul 18 Yasin De Turk Denah	6	Hasan Tokkay	Busa	the total
9 Senof Sunat Mannes Sunat 10 Ayrice Tillies The Mano all 11 Je Ahm 234 (Janber) 12 Holen Forch 13 Benhunettin Kucamer Mersin Blocamper 14 Dinet Ordent islanded 15 Aursun ATAS Leyser 16 Buya Haurin Islandur 17 Eggar Island	7	-Ridon 217	CANAKLALEZ	X1212/5
10 Ayyru Wurs 718 1100 11 Je Thin 254 Johns 1 12 Horin Forch Ayonkaraninar Whin Standard Blocamer Mersin Blocamer Blocamer 14 Ninet Ordentr Island Data 15 Dursin ATAS Leyser 16 huya hayuncu- islandur 18 Jasin De Tull 18 Jasin De Tull Danch	8	bilal Bilica	Adorg	BORO
11 Jesthin 200 Johnson Mersin Blocamer Mersin	9	Serrol Sunar	Marioso	(Junal)
12 Holon Forch Atyonkaraninar White Standard Blocamper 13 Bushin Hucamar Mersin Blocamper 14 Winet Ordenir Island Data 15 Durshin ATAS Leyser Hamber 16 Bushin Hausen Islands Islands Islands 17 Bayon Islands Darish Washington 18 Jasin Detail Denah	10	Ayyra WRUBS 7	8 Maga	all
13 Benhanettin Kucama Mersin Blacamen 14 Ninet Özdenir istenbel Odest 15 Dursun ATAS Leysen Huttur 16 Bura hauncu- Istorisur 17 Began Istalul 18 Yasin Öztürlik Denrih	11	Jestha zsz	(stabu)	
14 Ninet Ördenir istenbel 15 Derson ATAS Leyser 16 Buya haware istenber 17 Fran Beyon Istanbul 18 Yarn Detail Denth	12	Herm forey	Afyonkaravisar	affur
15 DUSUN ATAS Leysers 16 Buya Hawaren Estavisur 17 Fran Beyon Istavisur 18 Yarn Ozturk Denzh	13	Benhanettin Kucam	2 Mersin	Bloganger
16 Buja hawau istansul 17 Estantial 18 Yarn Oztvek Denah	14	Winet Ordenir	istorbel	Data
16 Buyer hausen istorism 17 Egor Istalul 18 Yorn Detalk Donah	15	DURSUM ATAS	Keyser	1 Chathal
18 Youn De TURK Donnhi	16	Buyon Macunicu.	istorism	MAN
- Jan 102 LONG Jenium	17	From Beyon	Istanbul	
19 A Pounds Artilla	18	Jan Ostolk	Denzh)	(u)
	19	De Roppol.	Artelya	
20 A. Fragur JUEL Islanbul A	20	A. Drsoger JULEL	istarbul	AT